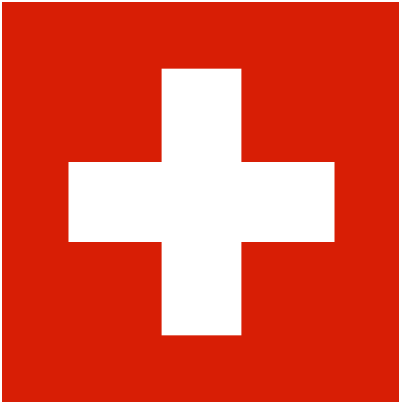

Štát - Švajčiarska konfederácia (Švajčiarsko) :)

Dejiny

V rokoch 1033-1648 - bolo Švajčiarsko súčasťou Svätej rímskej ríše.

Roku 1798 - vznikla Helvétska republika pod francúzskou nadvládou.

Roku 1815 - Viedenský kongres zaručil Švajčiarsku neutralitu.

Roku 1847 - trojtýždňová občianska vojna zapríčinila posilnenie centralizácie.

Roku 1848 - nová spolková ústava zakotvila Spolkovú radu, zhromaždenie a súd.

Roku 1863 - Jean Henri Dunant (1828-1910) založil v Ženeve Červený kríž.

Roku 1874 - boli zavedené princípy ľudového hlasovania (referendum). Nastal nárast federálnej moci.

V rokoch 1914-1918 - Švajčiarsko si v priebehu 1. svetovej vojny zachovalo neutralitu.

Roku 1920 - Ženeva sa stala sídlom Spoločnosti národov.

V rokoch 1939-1945 - Švajčiarsko zostalo neutrálne aj počas 2. svetovej vojny. Viac ako 100 000 utečencom poskytlo azyl.

Roku 1960 - bola krajina zakladajúcim členom Európskeho združenia voľného obchodu (EFTA).

Roku 1963 - krajina vstúpila do Rady Európy.

Roku 1964 - bol otvorený prvý tunel pod Alpami pre motorové vozidlá.

Roku 1971 - ženy získali volebné právo.

Roku 1974 - v referende sa rozhodlo o vytvorení kantónu (kraja) „Jura“ s francúzskou rímskokatolíckou väčšinou z časti Bernu.

Roku 1979 - Jura sa stala 23. kantónom.

Roku 1986 - na základe výsledkov referenda bol odmietnutý vstup krajiny do Organizácie spojených národov (OSN).

Roku 1989 - v referende bolo odmietnuté zrušenie armády. Konalo sa vládne vyšetrowanie bánk zapletených do prania špinavých peňazí.

Roku 1991 - došlo zníženiu volebného veku na 18 rokov. Nastal nárast podpory pravicových strán v parlamentných voľbách.

Roku 1992 - v referende boli odmietnuté bližšie vzťahy s Európskym spoločenstvom (ES). Na základe referenda bolo potvrdené členstvo v Medzinárodnom menovom fonde (MMF) a Svetovej banke (WB). René Felber (1933-2011) bol zvolený za prezidenta.

Roku 1994 - sa prezidentom krajiny stal Oto Stich (1927).

Roku 1997 - vznikli Spojené banky Švajčiarska.

Roku 1998 - sa vláda zaviazala vyplatiť odškodné vo výške 1,25 mld USD obetiam holokaustu.

Roku 2002, 10. septembra - vstúpilo Švajčiarsko do OSN.

Švajčiari

Obyvatelia Švajčiarska sú tvorení štyrmi základnými národnosťami:

a) **nemeckí Švajčiari**: žijú hlavne vo východnom a strednom Švajčiarsku; veriaci sú väčšinou protestanti, časť katolíci; spisovným jazykom je nemčina, hovorovým jazykom sú hornonemecké dialekty;

b) **francúzskí Švajčiari**: žijú hlavne v kantone Bern zmiešano s nemeckými Švajčiarmi a v západnom Švajčiarsku; veriaci sú väčšinou protestanti, časť katolíci; spisovným jazykom je francúzština, hovorovým jazykom sú provensálske dialekty;

c) **talianskí Švajčiari**: žijú prevažne v južnom Švajčiarsku; veriaci sú katolíci; spisovným i hovorovým jazykom je

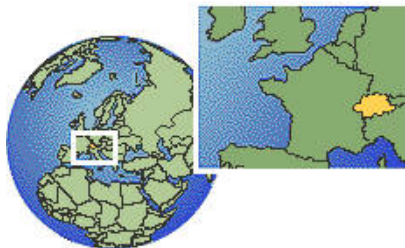
taliančina;

d) **Rétorománi** menovite Romanšovia a Ladinovia, žijú vo vysokohorských častiach kantonu Graubünden; hovoria dialektom rétorománskeho jazyka, taliansky a nemecky; veriaci sú katolíci aj protestanti, postupne sú asimilovaní okolným obyvateľstvom.

Základom hospodárstva je poľnohospodárstvo, ľahký a potravinársky priemysel a turistický ruch. V dôsledku dlhého spolužitia v rámci jediného štátu a vďaka rozvoju vzájomných hospodárskych, politických a kultúrnych vzťahov Švajčiari splyvajú v jediný národ. Väčšina Švajčiarov je bilingválna, časť aj trilingválna.

Je dobré vedieť, že:

- vo Švajčiarsku by sme mali ochutnať nielen čokoládu, ale aj výborné syrové raclette.

Ako sa správať v cudzine

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.